

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ปิยะสาร ประเสริฐธรรม , ศ.ดร., "หลักการออกแบบเครื่องมือแยกสาร", จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530

ภาษาอังกฤษ

CHAMBERS, F.S., AND SHERWOOD, T.K., "Absorption of Nitrogen Oxides by Aqueous Solution, " , Industrial Engineering and Chemistry, vol 29 , p.1415 , 1937

CHARLES, L., BURDICK AND STANLEY FREED, E., "The Equilibrium between Nitric Oxide , Nitrogen Peroxide and Aqueous Solution of Nitric Acid, " , Journal of America Chemistry & Society , vol 43 , p.518 , 1921

DENBIGH, K.G., AND PRINCE, A.J., "Kinetics of Nitrous Gas Absorption in Aqueous Nitric Acid," , Journal of Chemical and society., p.790 , 1947

FOERSTER, F., AND KOCH, M., Angew. Chemistry., vol 21 , p.2161 , 1980

MILLER, D.N. , "Mass Transfer in Nitric Acid Absorption , " , AICHE Journal , vol 33 , no 8 , p.1351 , 1987

PIYASAN PRASERTHDAM, " CONTRIBUTION A L'ETUDE DE L'HYDRODYNAMIQUE ET DU TRANSFERT DE MATIERE DANS UNE COLONNE A BULLES EN ASCENSION LIBRE," Ph.D. Thesis, A L'INSTITUT NATIONAL DES SCIENCES APPLIQUEES DE TOULOUSE, 1979

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก ข้อมูลการทดลอง

ภาคผนวก ก 1 ตารางข้อมูลการทดลองหาความเข้มข้นของคลอไรด์ในกรดที่ระยะเวลา
ต่างๆกัน

Time(t) min.	0.0282 N AgNO ₃ used(ml.)	Cl ⁻ conc. (C) mol/lit	ΔC mol/lit
0	0.1	0.0005	0
2	0.3	0.0017	0.0012
4	0.95	0.0054	0.0049
6	1.25	0.0071	0.0066
8	1.4	0.0079	0.0074
10	1.2	0.0068	0.0063
12	1.2	0.0068	0.0063
14	1.6	0.0090	0.0085
16	1.15	0.0065	0.0060
18	1	0.0056	0.0051
20	1	0.0056	0.0051
22	1	0.0056	0.0051
24	1	0.0056	0.0051
26	0.6	0.0034	0.0029
28	0.4	0.0022	0.0017
30	0.3	0.0017	0.0012

$$\text{EX } \text{Cl}^- \text{ conc. (C)} = \frac{\text{AgNO}_3 \text{ conc.} * \text{AgNO}_3 \text{ used (ml.)}}{\text{sample used (ml.)}}$$

$$= (0.0282 * 0.1) / (5)$$

$$= 0.0005$$

$$\Delta C = 0.0017 - 0.0005$$

$$= 0.0012$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ก 2 ข้อมูลการทดลองหาประสิทธิภาพของหอดูดซับ NO_x ระดับอุตสาหกรรมที่สภาวะต่าง ๆ กัน

Gas Vel. FPM	Gas Flow Rate Nm ³ /hr	Liquid Flow Rate l/min	Gas Inlet conc. ppm	Gas outlet Conc. ppm	Gas Inlet Temp. °C	Gas Outlet Temp. °C	Acid Inlet Conc. mol/l	Acid Outlet Conc. mol/l	Acid Inlet Temp. °C	Acid Outlet Temp. °C
1,840	1,232	170.87	2900	1100	33	29	0.3359	0.3497	33	32
		254.20	2900	1000	33	29	0.2685	0.2746	33	32
		337.53	2900	820	33	29	0.2639	0.2731	33.3	32
		420.87	2200	700	33	29	0.2624	0.2685	32	32
		470.87	2550	800	33.3	29	0.2269	0.2365	32	32
1,600	1,072	252.10	2000	610	30	29	0.1302	0.1431	31	31
		335.43	1600	400	30	29	0.1327	0.1427	31	31
		418.77	1800	420	30	29	0.1342	0.1369	31	31
		468.77	2000	600	30	29	0.1348	0.1406	31	31
1,350	904	252.20	2200	850	35.8	34.2	0.3075	0.3131	36.6	36.1
		335.53	2200	500	35.8	34.2	0.3082	0.3113	36.6	36.1
		418.87	3000	550	35.8	34.2	0.2973	0.3082	36.6	36.1
		468.87	3000	480	35.8	34.2	0.3065	0.3078	36.6	36.1
1,600	1,072	466.67	5000	1500	32	34	1.0182	1.0259	35	35
			5000	1800	32	34	1.5455	1.5489	35	35
			6800	5000	34	32	4.9984	5.0009	32.2	32.2

ภาคผนวก ข ตัวอย่างการคำนวณ

ภาคผนวก ข.1 ตัวอย่างการคำนวณตามสมการของ ONDA

ข้อมูล

ขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางของท่อแพค	1,200 มม.
ความสูงแพคกิ้ง	4,000 มม.
แพคกิ้ง เป็นชนิด Ceramic Intalox Saddle ขนาด 35 มม.	
ความดัน	1 bar
อัตราการไหลของก๊าซ	1,232 Nm ³ /hr.
ความเข้มข้นของก๊าซทางเข้า	2,900 ppm
ความเข้มข้นของก๊าซทางออก	1,100 ppm
อุณหภูมิของก๊าซทาง เข้า	33 °C
อุณหภูมิของก๊าซทางออก	29 °C
อัตราการไหลของของเหลว	170.87 l/min
ความเข้มข้นของกรดไนตริกที่เข้า	0.3359 mol/l
ความเข้มข้นของกรดไนตริกที่ออก	0.3497 mol/l
อุณหภูมิของกรดที่เข้า	33 °C
อุณหภูมิของกรดที่ออก	32 °C

ข้อสมมติฐาน

1. ไม่มีปฏิกิริยาเกิดขึ้นในชั้นของเหลวด้านทาน
2. เป็นการดูดซับที่อุณหภูมิจึงที่ Isothermal
3. อยู่ในสภาวะคงที่ Steady State
4. ก๊าซที่ถูกดูดซับเป็นก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ส่วนก๊าซอื่น ๆ ไม่ละลายน้ำ

คำนวณหา Mass Flowrate ของ Gas

$$GV_2 = G \cdot P_V / S$$

$$G = 1,232 \text{ m}^3/\text{hr.}$$

$$P_V = 1.2928 \text{ kg/m}^3$$

$$S = (\pi/4) \cdot D^2$$

$$= (\pi/4) \cdot (1.2)^2$$

$$= 1.131 \text{ m}^2$$

$$GV_2 = \frac{1,232 \cdot 1.2928}{1.131 \cdot 3600}$$

$$= 0.391 \text{ kg/sec m}^2$$

คำนวณหา Mass Flowrate ของของเหลว

$$GL_2 = L \cdot P_L / S$$

$$L = 170.87 \text{ l/min}$$

$$P_L = 1.004 \text{ kg/l}$$

$$GL_2 = \frac{170.87 \cdot 1.004}{1.131 \cdot 60}$$

$$= 2.528 \text{ kg/sec m}^2$$

หาสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลเฉพาะที่ในเฟสก๊าซ

$$\frac{k_{g,loc} R T}{P} = (k_{g,loc})' = C_1 a_V D_V (G_V / a_V \mu_V)^{0.7} (\mu_V / \rho_V D_V)^{1/3} (a_V D_P)^{-2.0}$$

$$C_1 = 5.23 \text{ สำหรับแปดกึ่งขนาดใหญ่มากกว่า } 0.0127 \text{ m.}$$

$$a_V = 194 \text{ m}^2/\text{m}^3$$

$$\begin{aligned}
 D_V &= 1.287 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{sec} \\
 \mu_V &= 1.82 \times 10^{-5} \text{ N s /m}^2 \\
 D_P &= 0.0350 \text{ m.} \\
 R &= 8314.3 \text{ J/kmol.K} \\
 P &= 1.01 \times 10^5 \text{ N/m}^2 \\
 T &= \frac{(33+29)}{2} + 273 \\
 &= 304 \text{ K}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (k_{g,loc})' &= (5.23 \cdot 194 \cdot 1.287 \times 10^{-5}) [0.391 / (194 \cdot 1.82 \times 10^{-5})]^{0.7} \\
 &\quad [1.82 \times 10^{-5} / (1.2928 \cdot 1.287 \times 10^{-5})]^{1/3} (194 \cdot 0.0350)^{-2.0} \\
 &= 7.8771 \times 10^{-3} \text{ m/s}
 \end{aligned}$$

หาสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลเฉพาะที่ในเฟสของเหลว

$$\frac{k_{1,loc} M_L}{\rho_L} = (k_{1,loc})' = 0.0051 (\mu_L g / \rho_L)^{1/3} (G_L / a_V \mu_L)^{2/3} (\mu_L / \rho_L D_L)^{-1/2} (a_V D_P)^{0.4}$$

$$\begin{aligned}
 a/a_V &= 1 - \exp. [-1.45 (6_C/6)^{0.75} (G_L / a_V \mu_L)^{0.1} (a_V G_L^2 / g \rho_L^2)^{-0.05} \\
 &\quad (G_L^2 / \rho_L^2 a_V)^{0.2}]
 \end{aligned}$$

$$6_C = 0.061 \text{ N/m (ceramic)}$$

$$\mu_L = 9.033 \times 10^{-4} \text{ N s/m}^2$$

$$\rho_L = 1,004 \text{ kg/m}^3$$

$$g = 9.81 \text{ m/s}^2$$

$$D_L = 1.8 \times 10^{-9} \text{ m}^2/\text{s}$$

$$T = 32+273$$

$$= 305 \text{ K}$$

$$6 = 0.1232 [1 - 0.00146 T]$$

$$= 0.0683$$

$$a/194 = 1 - \exp[(-1.45)(0.061/0.0683)^{0.75} \{2.528/(194 \cdot 9.033 \times 10^{-4})\}^{0.1} \\ \{ (2.528^2 \cdot 194) / (1,004^2 \cdot 9.81) \}^{-0.05} \{2.528^2 / (1,004 \cdot 0.0683 \cdot 194)\}^{0.2}]$$

$$= 0.4415$$

$$a = 86 \quad \text{m}^2/\text{m}^3$$

$$\text{และ } (k_{l,loc})' = (0.0051) [(9.033 \times 10^{-4} \cdot 9.81) / 1,004]^{1/3} [2.528 / (86 \cdot 9.033 \times 10^{-4})]^{2/3} \\ [9.033 \times 10^{-4} / (1,004 \cdot 1.8 \times 10^{-9})]^{-1/2} (194 \cdot 0.0350)^{0.4}$$

$$= 1.0335 \times 10^{-4} \quad \text{m/s}$$

หาสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลรวมเฉพาะที่ในเฟสของเหลว

$$\frac{1}{K_{L,loc}} = \frac{1}{(k_{l,loc})'} + \frac{1}{m(k_{g,loc})'}$$

เมื่อ $m = \text{Henry's law constant}$

$$= 3.184 \times 10^4$$

$$\frac{1}{K_{L,loc}} = \frac{1}{(1.0335 \times 10^{-4})} + \frac{1}{(3.184 \times 10^4 \cdot 7.8771 \times 10^{-3})}$$

$$= 9,675.86$$

$$K_{L,loc} = 1.0335 \times 10^{-4} \quad \text{m/s}$$

$$K_{L,loc} a = (1.0335 \times 10^{-4})(86)$$

$$= 8.8881 \times 10^{-3} \quad \text{s}^{-1}$$

$$= 0.5333 \quad \text{min}^{-1}$$

$$T_L = KV_1/L$$

$$K = 4$$

$$V_1 = 1,220.5 \text{ lit}$$

$$L = 170.87 \text{ lit/min}$$

$$T_L = (4*1,220.5)/170.87$$

$$= 28.57 \text{ min}$$

ดังนั้น $K_{L,loc} a T_L = 0.5333*28.57$

$$= 15.24$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข 2 ตัวอย่างการคำนวณตามสมการของ ศ.ดร. ปิยะสาร (Hydrodynamics Model)

จากสมการ

$$C_s = \frac{n}{(n+\beta)} C_e + Y \sum_{d=1}^K x^{d-1} \bar{C}_d^* + wX^K \sum_{m=1}^j z^{m-1} \bar{C}_{K+m}^*$$

$$\frac{x^K z^j - \{\beta/(n+\beta)\}}{}$$

เมื่อ $X = 1 + K_L a T_1$ $Y = K_L a T_1$

จากแบบจำลองที่ $K = 4$, $m = 1$, $\alpha = 0$, $\beta = 0$, $n = 1$, $j = 0$

4

จะได้ว่า $C_s = C_e + K_L a T_1 \sum_{d=1}^4 x^{d-1} \bar{C}_d^* + 0$

$$\frac{x^4 - 0}{}$$

$$C_e = C_s X^4 - (X-1) [\bar{C}_1^* + X \bar{C}_2^* + X^2 \bar{C}_3^* + X^3 \bar{C}_4^*]$$

จัดรูปสมการใหม่จะได้

$$(C_s - \bar{C}_4^*) X^4 + (\bar{C}_4^* - \bar{C}_3^*) X^3 + (\bar{C}_3^* - \bar{C}_2^*) X^2 + (\bar{C}_2^* - \bar{C}_1^*) X + (\bar{C}_1^* - C_e) = 0$$

แทนค่า $C_e = 0.3359 \text{ mol/l}$, $C_s = 0.3497 \text{ mol/l}$, $\bar{C}_1^* = 4.27 \cdot 10^{-6}$

$\bar{C}_2^* = 3.49 \cdot 10^{-6}$, $\bar{C}_3^* = 2.71 \cdot 10^{-6}$, $\bar{C}_4^* = 1.92 \cdot 10^{-6}$

จากการแก้สมการจะได้ค่า X ออกมา

$$X = 1 + K_L a T_1$$

$$= +- 0.99$$

$$K_L a T_1 = 0.01$$

และ $T_L = 4 * T_1$

ดังนั้น $K_L a T_L = 4 * K_L a T_1$

$$= 0.0400$$

$$T_L = 28.57 \text{ min}$$

ดังนั้น $K_L a = 0.0400 / 28.57$

$$= 0.00140 \text{ min}^{-1}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข 3 ตัวอย่างการคำนวณตามสมการของ Miller

จากสมการที่ (20)

$$R(3) = H_{N2O4} \sqrt{k_{4,5} D_{N2O4} A [P_{N2O4} - (P_{NO}/K_0)^{2/3}] \quad (20)$$

$$R(3) = \text{Absorption rate}$$

$$= \text{Liquid flowrate} * (\text{Acid outlet conc.} - \text{Acid inlet conc.})$$

$$= \frac{170.87 \text{ (l/min)} * (0.3497 - 0.3359) \text{ (mol/l)}}{60 \text{ (sec/min)} * (1,000 \text{ mol/kmol})}$$

$$= 3.9300 \times 10^{-5} \text{ kmol/sec}$$

$$A = a S H$$

$$= 86 * 1.131 * 4$$

$$= 389 \text{ m}^2$$

$$P_{NO2} = \text{Gas conc.} * \text{Total Pressure}$$

$$= 1100 \times 10^{-6} * 101.33 \text{ kPa}$$

$$= 0.1115 \text{ kPa}$$

$$T = 29 + 273$$

$$= 302 \text{ K}$$

จากสมการที่ 2

$$K_2 = P_{N2O4} / P_{NO2}^2$$

$$= \exp. (6,893 - 25.865) \quad (2)$$

T

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } P_{\text{N}_2\text{O}_4} &= \frac{P_{\text{NO}_2}^2 \exp(6,893 - 25.865)}{302} \\ &= 5.9440 \times 10^{-4} \quad \text{kPa} \end{aligned}$$

จากกราฟรูปที่ 2.1 ที่ความเข้มข้นของกรด 2.19 % , อุณหภูมิ 33° C

$$\begin{aligned} \text{จะได้ } k_9 &= \log (P_{\text{NO}} / P_{\text{NO}_2}^3) \\ &= 9 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } P_{\text{NO}} &= (\text{Anti log } k_9) (P_{\text{NO}_2})^3 \quad \text{atm} \\ &= (\text{Anti log } 9) (1100 \times 10^{-6})^3 \\ &= 1.331 \quad \text{atm} \\ &= 1.331 \times 101.33 \\ &= 134.87 \quad \text{kPa} \end{aligned}$$

จากสมการที่ (4)

$$\begin{aligned} K_0 &= \exp. (23.39 - 134.98 w_{\text{HNO}_3} + 434.69 w_{\text{HNO}_3}^2 - 789.84 w_{\text{HNO}_3}^3 \\ &\quad + 675.65 w_{\text{HNO}_3}^4 - 221.89 w_{\text{HNO}_3}^5) \end{aligned}$$

$$w_{\text{HNO}_3} = 0.0219$$

$$K_0 = 1,004,909,809 \quad \text{kPa}^{-1/2}$$

ศูนย์วิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หาสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลจาก

$$H_{N2O4} \sqrt{k_{4,5} D_{N2O4}} = \frac{R(3)}{A[P_{N2O4} - (P_{NO}/K_0)^{2/3}]}$$

$$= \frac{3.9300 \times 10^{-5}}{(389)[(5.9440 \times 10^{-4}) - (134.87/1,004,909,809)^{2/3}]}$$

$$= 1.7781 \times 10^{-4} \quad \text{kmol/m}^2 \text{ kPa}$$

$$H_{N2O4} = 1.7006 \times 10^{-5} \quad \text{kmol/m}^3 \text{ kPa}$$

$$\sqrt{k_{4,5} D_{N2O4}} = \frac{1.7781 \times 10^{-4}}{1.7006 \times 10^{-5}}$$

$$K_L = 10.46 \quad \text{m/s}$$

$$K_L a = 10.46 * 86$$

$$= 899.56 \quad \text{s}^{-1}$$

$$= 53,974 \quad \text{min}^{-1}$$

$$K_L a \tau_L = 53,974 * 28.57$$

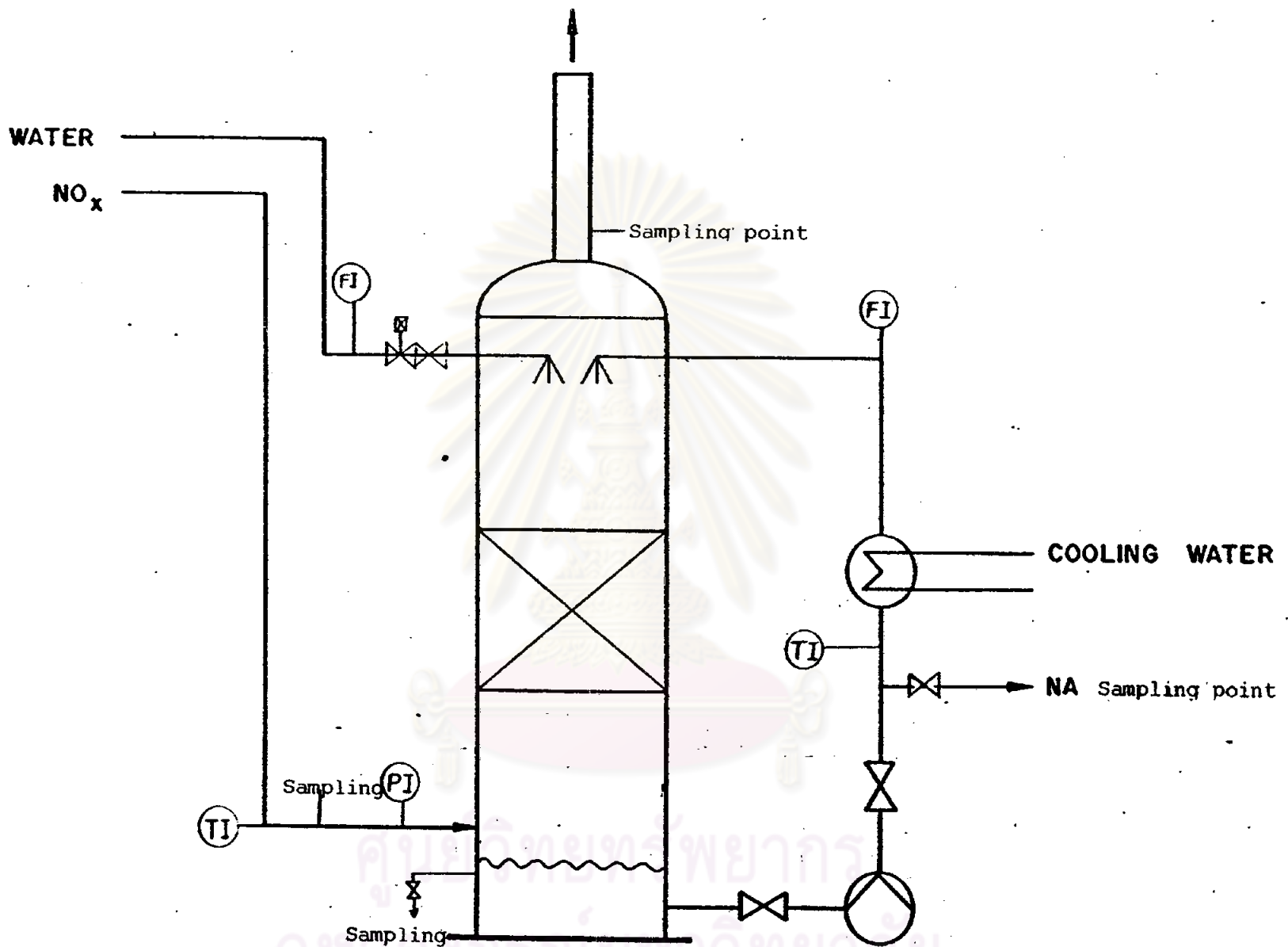
$$= 1.542 \times 10^6$$

การคำนวณหาประสิทธิภาพ (η)

$$\eta = \frac{(\text{ความเข้มข้นของก๊าซที่เข้า} - \text{ความเข้มข้นของก๊าซที่ออก}) \times 100}{\text{ความเข้มข้นของก๊าซที่เข้า}}$$

$$= \frac{(2900 \times 10^{-6}) - (1100 \times 10^{-6})}{(2900 \times 10^{-6})} \times 100$$

$$= 62.07 \%$$

FLOW DIAGRAM

ประวัติผู้เขียน

นาย อติชาติ วงศ์กอบลาก เกิดวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2507 ที่อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เคมีวิศวกรรม) ภาควิชาเคมี
เทคนิค คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2528 เริ่มทำงานที่ บริษัท ใน
นครเคมีอุตสาหกรรม จำกัด ตั้งแต่จบการศึกษาจนกระทั่งปัจจุบัน ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
สุตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคนอกเวลาราชการ) ที่ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะ
วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2534

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย